

ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ

του Σεβ. Μητροπολίτου Νικαίας κ. Αλεξίου
πρός τούς μαθητές καί τίς μαθήτριες τῶν Σχολείων,
μέ τήν ἑναρξη τοῦ σχολικοῦ ἔτους 2018-19

«Τῆς τέχνης ταύτης οὐκ ἔστιν ἄλλη μείζων.
Τί γάρ ἴσον τοῦ ρυθμίσαι ψυχὴν καί διαπλάσαι νέου διάνοιαν;»
(Ιερὸς Χρυσόστομος, Ομιλία..., P.G. 54, 657).

Ἀγαπητά μου παιδιά,

Εἶναι ἀξιοπρόσεκτη ἡ δήλωση τοῦ μεγάλου Πατέρα τῆς Ἐκκλησίας καί ἑνός ἐκ τῶν Ἁγίων Τριῶν Ἱεραρχῶν, τοῦ ἱεροῦ Χρυσοστόμου, ὁ ὁποῖος θεωρεῖ τὴν **ἀγωγή ὡς ὑπέρτατη τέχνη**. Δέν ὑπάρχει μεγαλύτερη τέχνη ἀπὸ τὴν Παιδαγωγική. Ὑπάρχει κάτι πού νά ἐξισοῦται μέ τὴν προσπάθεια ρύθμισης τῆς ψυχῆς τοῦ νέου καί διάπλασης τοῦ μυαλοῦ του; Τοῦτο δέν εἶναι πολυτέλεια ἀλλὰ ἀνάγκη, δεδομένου ὅτι, ὡς λέγει ὁ ἱερὸς Πατέρας, «Ἄγριον ἡ νεότης, πολλῶν δεομένη τῶν ἐπιστατούντων» (P.G. 62, 546 ἐξ.).

Ὁ Μ. Βασίλειος συμβουλεύει νά συνδυάζεται ἡ «Πατρική εὐσπλαγχνία μέ τὸν ἐπιστημονικὸ λόγον, προκειμένου νά ἀντιμετωπίζονται τὰ λάθη τῶν νέων (P.G. 31, 953). Ἡ ὁποιαδήποτε ἀγωγή τοῦ νέου ἀνθρώπου ἔχει ὡς θεμελιώδη πυρῆνα καί ἀπαράβατη προϋπόθεσή της τὸν σεβασμὸ τῆς ἐλευθερίας του. Τοῦτο εἶναι ἓνα δύσκολο ἔργο πού ἐγγίζει τὰ ὅρια τοῦ ἀκατόρθωτου. Ὁ Φρόνιτ θεωρεῖ τὸ ἔργο τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ ὄχι ἀπλῶς δύσκολο, ἀλλὰ ἀδύνατο, γιατί πρέπει νά συνδυαστεῖ **ἡ ἀνάπτυξη τῆς ἐλεύθερης προσωπικότητας** τοῦ νέου, μέ τὴν ἀναπόφευκτη **καταστολή** καί τὸν **ἐξαναγκασμὸ πειθάρχησης σέ ὀρισμένους κανόνες**. Πηγὴ καί ἐδῶ ὁ Πλάτων, σύμφωνα μέ τὸν ὁποῖο «χαλεπὴ δὴ καί δύσκολος ἐξ ἀνάγκης ἡ περί ἡμᾶς ἡνιόχησις» (Φαῖδρος 246 b).

Ὡστόσο, ἐπειδὴ ζοῦμε ὅλοι σέ μιὰ κοινωνία χρειάζονται κανόνες. **Ἡ ἐλευθερία μας τελειώνει ἐκεῖ πού ἀρχίζει ἡ ἐλευθερία τοῦ ἄλλου**. Αὐτοπεριοριζόμαστε γιὰ νά μπορέσουμε νά συμβιώσουμε. Ἡ ἄκρατη ἐλευθερία, δηλαδή ἀσυδοσία, ὁδηγεῖ ἀναπόφευκτα στή βία. Καί ἡ βία θά προκαλέσει νομοτελειακά δάκρυα στοὺς σῶφρονες καί αἱματοχυσία στοὺς ἄλλους.

Χωρὶς νά ὑποτιμοῦμε τὰ ἐλεύθερα νεανικά φτερουγίσματα, παιδιά μου ἐστιάζουμε σήμερα στὰ πρακτικὰ θέματα, τὰ ὁποῖα σᾶς ἀφοροῦν καί προφανῶς θά σᾶς προβληματίσουν. Ἀρχίστε τὴ μελέτη ἀπὸ σήμερα, τούτῃ τὴν ὥρα, καί μὴν ἀναβάλλετε νά κάνετε κάτι, γιατί, ὅπως λέει καί ὁ σοφὸς λαὸς μας, «ὁ δρόμος τοῦ αὐριο ὁδηγεῖ στή χώρα τοῦ ποτέ». Μὴν ἀφήνετε κενὰ στίς μελέτες σας. Τό πνευματικὸ οἰκοδόμημα μοιάζει μέ τό ὑλικό. Ἄν δέν γίνουν γερεές βάσεις, ἀσφαλῶς καί δέν μπορεῖ νά σηκωθεῖ

οικοδόμημα. Νά μελετᾶτε πολύ, νά βλέπετε ὅλες τίς πιθανές λύσεις, νά ῥωτᾶτε καί νά ἀνακαλεῖτε στή σκέψη, ἴσως ἀκόμη καί τή νύχτα, ἐκεῖνα πού διαβάσατε πρὶν.

Προφανῶς χρειάζεστε καί παιγνίδι, ἀλλὰ αὐτό θά ἀκολουθεῖ τή μελέτη καί δέν θά προηγεῖται, γιατί κουράζει σωματικά καί εἶναι γνωστό πὼς ἡ σωματικὴ κούραση ἐπηρεάζει ἀρνητικὰ τὸ πνεῦμα.

Παιδιά μου,

Σᾶς προτρέπω νά διαβάσετε καί ἐξωσχολικά βιβλία. Ὑπάρχουν λαμπρές ἐκδόσεις σὸ ὡρὸ τῆς πεζογραφίας, τῆς ποίησης, τῆς φιλοσοφίας καί ἄλλων χώρων ἀναζήτησης. Τὰ Σαββατοκύριακα διαβάστε ἓνα τέτοιο βιβλίο, γιὰ νά γνωρίσετε κι ἄλλους κόσμους, νά μάθετε, νά συγκινηθεῖτε. «Ὅταν ἔχω λίγα λεφτά, ἀγοράζω ἐλληνικά βιβλία. Κι ἂν περισσέψει κάτι, ἀγοράζω τρόφιμα καί ροῦχα», μᾶς ἄφησε σάν ὑποθήκη ὁ Οὐμανιστής Ἑρασμος (1469-1536). Εἶναι κρῖμα νά βλέπουμε ξένους νά διαθέτουν χρόνο στά ἔργα τῶν Ἑλλήνων σοφῶν, μέσα σέ ἀεροπλάνα, σέ καράβια, στίς παραλίες καί ἄλλου καί τὰ Ἑλληνόπουλα νά τὰ ἀγνοοῦν. «Ὅ,τι εἶναι ὁ νοῦς κι ἡ καρδιά γιὰ τόν ἄνθρωπο, εἶναι καί ἡ Ελλάδα γιὰ τήν Οἰκουμένη», διακήρυξε ὁ πολὺς Γκαῖτε (1749-1842). Αὐτό κολακεύει ἀλλὰ καί ὑποχρεώνει. «Κάνε ἄλμα πρὶν γρήγορο ἀπ' τὴ φθορά», μᾶς καλεῖ ὁ Νομπελίστας ποιητής μας Ὀδυσσεὺς Ἐλύτης (1911-1996).

Εἶστε νέοι, γεμᾶτοι ὁμορφα ὄνειρα καί ἐλπίδες. Ἐχετε τὰ φτερά· πετᾶτε ψηλά σέ Ἀλπείες κορφές. Τρέξτε γρήγορα, κατακτῆστε γνώση καί ἀρετή. Ὡς Ἐπίσκοπος καί Πνευματικὸς Πατέρας θά εἶμαι κοντά σας. Ἐχετε τὴν ἀγάπη μου καί τὴν εὐχή μου.

Δύναμη καί εὐλογία στοὺς ἀγαπητοὺς Δασκάλους καί Καθηγητές, σέ αὐτοὺς πού μέ ἀφοσίωση στηρίζουν τὸ ἐκπαιδευτικὸ ἔργο τῆς πατρίδος μας.

Καλὴ πρόοδο σέ σᾶς ἀγαπημένα μου παιδιά
Σέ ὅλους μιὰ εὐλογημένη σχολικὴ χρονιά

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ

+ Ὁ Νικαίας Ἀλέξιος